

Oikaisuvaatimus Kanta-Hämeen hyvinvointialueen perusterveydenhuollon avosairaanhoidon palveluiden tulosaluejohtajan tekemään päätökseen laboratoriopalveluiden aukioloa koskevassa asiassa

Aluehallitus 09.03.2026
3133/00.02.01/2026

Valmistelija

tulosaluejohtaja Tiina Merivuori, puh. 040 662 9033,
tiina.merivuori(at)omahame.fi, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, puh.
040 330 5510, jarmo.lappalainen(at)omahame.fi

Selostus

Hauhon pitäjä ry on tehnyt oikaisuvaatimuksen terveydenhuollon tulosaluejohtaja Tiina Merivuoren päätöksestä 6.2.2026 § 5/2026. Päätös on ollut nähtävillä tietoverkossa 6.2.2026 alkaen. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 143 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän määräajassa päätöksen tiedoksisaannista. Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tehdyn päätöksen osalta oikaisuvaatimus on tullut tehdä 27.02.2026 mennessä. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa (oikaisuvaatimus on saapunut 20.02.2026).

Oikaisuvaatimuksen kohteena on tulosaluejohtajan päätös supistaa perusterveydenhuollon laboratoriopalveluiden näytteenottoaikoja siten, että niissä palvelupisteissä, joissa näytteenottoa on ollut viitenä päivänä viikossa, on jatkossa neljänä päivänä viikossa. Niissä palvelupisteissä, joissa palvelua on ollut kahtena päivänä viikossa, on näytteenottoa jatkossa kerran viikossa. Muutos koskee kahdeksaa (8) palvelupistettä. Hauhon Pitäjä ry vaatii, että aluehallitus oikaisee viranhaltijapäätöksen Hauhon laboratoriopalveluiden osalta siten, että Hauhon toimipisteen aukioloajaksi päätetään keskiviikon lisäksi toinen päivä viikossa, ei kuitenkaan perjantaita. Yhdistys vaatii myös, että viranhaltijapäätöksen täytäntöönpanoa ei toteuteta ennen oikaisuvaatimuksesta tehtyä lainvoimaista päätöstä ja että Hauhon palvelut palautetaan heti vuoden 2025 tasolle eli 2 pv/vko. Lisäksi Hauhon Pitäjä ry perustelee vaatimustaan saatavuuden ja yhdenvertaisuuden vaarantumisella.

Laboratoriopalvelujen muutoksella haetaan verkostotehokkuuden nousua seuraavalle tasolle (55%). Verkostotehokkuudella tarkoitetaan välittömän asiakastyön lisääntymistä ja käyttämättä jääneiden aikojen vähentymistä. Tavoitteena on myös kustannussäästöt. Muutoksen jälkeenkin laboratoriopalveluita on edelleen kaikissa palvelupisteissä saavutettavuuden turvaamiseksi. Muutos koskee kahdeksaa palvelupistettä, joiden palvelujen käyttöä on tarkasteltu yhdenvertaisesti. Arvioinnissa on huomioitu laboratorioaikojen käyttöaste ja palveluiden saavutettavuus. Vuoden 2025 lukujen mukaan 2-11% tutkimusajoista jää käyttämättä eri toimipisteissä. Päätöksessä on huomioitu myös palveluverkkopäätöksen mukaiset linjaukset palvelukeskusten ja palvelupisteiden palveluvalikoimasta sekä päivystyksellisten palvelujen turvaaminen.

Muutoksen suunnittelu on tehty yhteistyössä Fimlabin ja HVA:n asiantuntijoiden kanssa. Hauholla on kolmannes (36%) vapaita aikoja eri

syistä. Tämä mahdollistaa näytteenottoaikojen vähentämisen nykyisestä. Ajanvarausasioinnin lisäksi laboratoriossa on mahdollista asioida vuoronumerolla, mikä mahdollistaa laboratoriopalveluiden saatavuuden laboratorion aukiolopäivinä.

Vaatimusta laboratoriopalvelujen palauttamisesta kahteen päivään viikossa perustellaan mm. sillä, että näytteenottoajat olisi supistettu ilman viranhaltijapäätöstä yhteen päivään jo tammikuun 2026 aikana ja käytetty päätöksenteon pohjana vain tammikuun 2026 tilastoa. Kumpikaan ei pidä paikkaansa. Tammikuussa Hauho on ollut avoinna kaksi päivää viikossa keskiviikot ja perjantait (2.1., 7.1., 9.1., 14.1., 16.1., 21.1., 23.1., 28.1., 30.1.) ja helmikuussa Hauhon toimipiste on avoinna keskiviikkoisin ja perjantaisin. Toiminnan supistaminen on tarkoitus toteuttaa 2.3.2026 alkavasta viikosta alkaen. Siihen asti palvelua on ollut kahtena päivänä viikossa vuodenvaihteen yhtä viikkoa lukuun ottamatta. Lisäksi päätöksen teon pohjana on käytetty koko vuoden 2025 aineistoa toteutuneista ja vapaaksi jääneistä ajoista.

Laboratoriopalveluita on muutoksen jälkeenkin saatavana Hauhon terveysasemalla. Tarjolla olevan palvelun määrää on arvioitu yhdenvertaisin perustein suhteessa toteutuneeseen kysyntään ja tällä perusteella laboratoriopalvelut on arvioitu riittäväksi Hauholla.

Laissa hyvinvointialueista §148 todetaan, että päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Viranhaltijapäätös koskee koko hyvinvointialuetta eikä oikaisuvaatimus anna aihetta keskeyttää toimeenpanoa Hauhon toimipisteen osalta. Täytäntöönpanon keskeyttämiselle ei ole perusteita, koska tehty viranhaltijapäätös on lainmukainen, muutokset eivät vaaranna palvelujen saatavuutta ja palvelujärjestelyt vastaavat toteutunutta kysyntää.

Aluehallitus käsittelee viranhaltijapäätökseen liittyvät oikaisuvaatimukset.

Liitteenä ovat oikaisuvaatimus ja tulosaluejohtajan viranhaltijapäätös § 5/2026.
(JL)

Toimivallan peruste

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) § 139

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösote / Hauhon Pitäjä ry, tulosaluejohtaja Tiina Merivuori, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen

Muutoksenhaku

Aluevalitus